

תאריך עדכון אחרון : 29.12.24

התקנון נכנס לתוקף עבור סטודנטים שהחלו את לימודיהם בשנה"ל תשפ"ה

תקנון הוועדה לתלמידי מחקר (תואר שני עם תזה)

תוכן עניינים

2	הקדמה
2	תפקידיה העיקריים של הוועדה
2	ועדה חוגית לתלמידי מחקר
3	מנחה/מנחים שותפים
3	שיפוט הצעת המחקר
3	שיפוט עבודת התזה
4	הגנה על התזה
4	הרכב הציון על התזה
4	ערעור על ציון התזה
5	משך הלימודים ולוח זמנים בתואר השני במסלול מחקרי
5	סיום התואר
5	פרסום עבודת המחקר
5	פרסום מאמר כעבודת תזה
6	שמירה על כללי האתיקה

הקדמה

הלימודים לתואר שני במסלול המחקרי (עם תזה) מיועדים להעמיק ולהרחיב את הידע האקדמי ואת יכולות המחקר של הסטודנט. עבודת התזה היא פרי מחקר מקורי של הסטודנט, שיש בה תרומה לקידום המדע, והיא נכתבת בליווי של מנחה מסגל המכללה. הוועדה לתלמידי מחקר היא הגוף הממונה על נושא תלמידי המחקר במכללה, קרי, התלמידים הלומדים לתואר השני במסלול מחקר עם עבודת תזה. הוועדה משמשת כזרוע של הנשיא והרקטור לפיקוח על ניהול לימודי התואר השני במסלול עם תזה, תוך שיתוף פעולה עם הוועדות החוגיות לתלמידי מחקר.

החוגים רשאים לקבוע דרישות נוספות על הנאמר בתקנון, ובלבד שהן אינן מקילות מהדרישות בתקנון זה, וכי ביחס לדרישות הנוספות האמורות ניתן אישור על ידי הגורם הממונה במכללה. הדרישות הנוספות יובאו לידיעת הסטודנטים מטעם הגורמים הרלוונטיים בחוגים ויהיו בבחינת תוספות מחייבות למסמך זה.

יו"ר הוועדה וחבריה ימונו על ידי הנשיא והרקטור.

** מסמך זה מנוסח בלשון זכר מטעמי נוחות בלבד, אך כל האמור בתקנון מכוון לנשים ולגברים כאחד

תפקידיה העיקריים של הוועדה

1. סיוע בפיתוח תכניות לימודים חדשות לתואר השני במסלול עם תזה בשיתוף הנהלת המכללה והחוגים.
2. קיום קשר רציף עם הוועדות החוגיות ללימודי התואר השני עם תזה.
3. מעקב אחר ההתקדמות של תלמידי המחקר ועמידה בלוחות זמנים להגשת הצעת המחקר והתיזה באמצעות דו"חות ההתקדמות שיועברו לוועדה ע"י יו"ר הוועדה החוגית.
4. מתן אישור רשמי של הצעת המחקר והתיזה לאחר אישורם בוועדה החוגית.
5. אישור הארכות לימודים מעבר למשך הלימודים הנורמטיבי (3 שנים), בהסתמך על המלצת המנחה והמלצת הוועדה החוגית לתלמידי מחקר.
6. המלצה לרקטור על הפסקת לימודים או על חידוש לימודים של תלמידי מחקר בתאום עם ראש החוג.
7. עידוד פיתוח לימודי מחקר, בכלל זה ארגון סדנאות וסמינרים משותפים לתלמידי המחקר במכללה.

ועדה חוגית לתלמידי מחקר

כל חוג שהוסמך לקיים תכנית לתואר שני במסלול עם תזה ימנה "ועדה חוגית לתלמידי מחקר". חברי הוועדה יהיו חברי סגל בדרגת מרצה בכיר ומעלה. ראש החוג ימנה יושב ראש מבין חברי הוועדה. הוועדה החוגית לתלמידי מחקר תמנה לפחות שלושה חברים. הוועדה תפקח על מהלך הלימודים של תלמידי התואר השני במסלול המחקרי.

תפקידי הוועדה החוגית הם:

1. קביעת תנאי קבלה חוגיים למועמדים ללימודי התואר השני במסלול מחקר בשיתוף ראש החוג, דיון בבקשות מועמדים להתקבל למסלול המחקרי והעברת המלצה לראש החוג.
2. פיקוח שוטף על מהלך לימודיהם של תלמידי המחקר.
3. המלצה לוועדה המוסדית לתלמידי מחקר על מתן חופשות, הארכת לימודים או הפסקת לימודים של תלמיד שלא עמד בחובות.
4. אישור מנחים ושופטים העומדים בקריטריונים להנחיה/לשיפוט עבודות תזה.
5. קביעת המכסה של הסטודנטים שיכולים לעבוד תחת הנחייתו של מנחה אחד.
6. אישור הצעות המחקר ועבודות תזה, והעברתן לוועדה המוסדית לתלמידי מחקר.

7. מעקב אחר אישור ועדת אתיקה בהתאם לנדרש במחקר (ועדת אתיקה מחלקתית, מוסדית או ועדת הלסינקי בבית חולים).
8. עריכת פרוטוקול של ההחלטות האופרטיביות שהתקבלו בישיבות הוועדה החוגית והעברתו לוועדה המוסדית.

מנחה/מנחים שותפים

באחריות כל תלמיד מחקר, שהגיע לשלב תכנון עבודת התזה, למצוא מנחה או מנחים שותפים (שני מנחים לכל היותר). על התלמיד לקבל את הסכמתו של המנחה או המנחים השותפים להנחיה. יש להחתים את המנחה/ים על "טופס קביעת מנחה". המנחים יאושרו סופית על-ידי הוועדה החוגית.

רצוי שהמנחה הראשון יהיה חבר סגל בכיר במכללה האקדמית אשקלון מדרגת מרצה בכיר ומעלה בחוג שבו רשום התלמיד ללימודי התואר השני. למינוי מנחה ראשון שאיננו ממלא תנאי זה, נדרש אישור הוועדה המוסדית. לא יוכל להתמנות כמנחה קרוב משפחה של התלמיד. המנחה יקיים קשר שוטף עם התלמיד וייעץ לו בשלבים השונים של תכנון המחקר וביצועו, החל מגיבוש הצעת מחקר, דרך עיבוד הנתונים וכלה באישור הנוסח הסופי של התזה. המנחה ישפוט את התזה בנוסף על השופטים הנוספים.

מנחה שותף יכול להיות איש סגל המוסמך לכהן כמנחה מהמכללה או ממוסד אקדמי מוכר בישראל או בחו"ל מדרגת מרצה ומעלה, או מנחה ממוסד רפואי/טיפולי, העומד בדרישות המ"ג.

שיפוט הצעת המחקר

בתוכניות לימודים לתואר השני במסלול המחקרי, תאושר הצעת המחקר על-ידי מנחה/מנחי העבודה, ותעבור שיפוט ע"י חבר סגל ליבתי בדרגת מרצה בכיר ומעלה מתוך המכללה או מחוצה לה. הוועדה החוגית לתלמידי מחקר תוודא מניעת יחסי תלות בין התלמיד לשופטים. כל אחד מקוראי ההצעה יחוה את דעתו וימסור את דו"ח השיפוט ישירות ליו"ר הוועדה החוגית. הדו"ח יכלול: (1) הערכת ההצעה והיתכנות הביצוע. (2) הצעות לשינויים, תיקונים, או השלמות.

אם יידרשו תיקונים בהצעת המחקר, יבצע אותם הסטודנט בתוך 4 שבועות לכל היותר, ויגיש את ההצעה המתוקנת עם מסמך נלווה ("טופס תיקונים") חתום על ידי המנחה/ים שבו הוא מפרט את התיקונים שביצע בהצעת המחקר.

שיפוט עבודת התזה

הליכי השיפוט של עבודת התזה יהיו חסויים וירוכזו על-ידי יו"ר הוועדה החוגית או על-ידי ראש התוכנית. עבודת התזה של הסטודנטים תישפט על ידי שני שופטים לפחות: (1) המנחה/מנחים (2) חבר סגל ליבתי במוסד אחר להשכלה גבוהה שהינו מומחה בשטח המחקר של התזה בדרגת מרצה בכיר ומעלה, או רופאים בבתי חולים שהם בעלי תקן אקדמי או אנשי מקצועות הבריאות בעלי תואר PhD, הפעילים במחקר וששטח מחקרם רלוונטי לנושא התזה של הנבחן, או עובדי מכוני מחקר מוכרים¹.

מומלץ לשלב שופט נוסף מתוך המכללה בדרגת מרצה בכיר ומעלה, להחלטת החוג.

¹ החלטת המ"ג מיום 24.11.2020 בנושא "עדכון והאחדה של החלטות המ"ג בנושא לימודי התואר השני במוסדות להשכלה גבוהה" – בעניין שיפוט עבודת התזה בתוכנית לימודים לתואר שני מחקר, סעיף ה. שיפוט עבודת התזה בתוכנית לימודים לתואר שני מחקר. <https://che.org.il/decision/%D7%94%D7%97%D7%9C%D7%98%D7%AA-%D7%94%D7%9E%D7%9C%D7%92-%D7%9E%D7%99%D7%95%D7%9D-24-11-2020-%D7%91%D7%A0%D7%95%D7%A9%D7%90-%D7%A2%D7%93%D7%9B%D7%95%D7%9F-%D7%95%D7%94%D7%90%D7%97%D7%93%D7%94-%D7%A9> (10.12.23)

הוועדה החוגגית לתלמידי מחקר תוודא מניעת יחסי תלות בין התלמיד לשופטים. חוות הדעת תועבר אל הסטודנט בעילום שם, אלא אם כן ציין השופט במפורש את הסכמתו להעביר את חוות הדעת שלא בעילום שם. כל אחד מקוראי התזה ימסור את דו"ח השיפוט ישירות ליו"ר הוועדה החוגגית לתלמידי מחקר. הדו"ח יכלול: (1) הערכת התזה מבחינת תוכנה. (2) הצעות לשינויים, תיקונים, או השלמות. (3) ציון מספרי.

אם יידרשו תיקונים, יבצע אותם הסטודנט בתוך 8 שבועות לכל היותר, ויגיש את התזה המתוקנת עם מסמך נלווה ("טופס תיקונים") חתום על ידי המנחה/ים שבו מפורטים התיקונים שבצעו בתזה.

הגנה על התזה

מבחן ההגנה על התזה ייקבע לאחר קבלת הציון על התזה מכלל השופטים. במבחן ההגנה ישתתפו המעריכים ששפטו את התזה. במבחן ההגנה יציגו הסטודנטים את תוצאות מחקרם וידגימו בקיאות בנושאים הקשורים לעבודת המחקר. בתום מבחן ההגנה תקבע ועדת השיפוט את הציון על הצגת המחקר. יו"ר ועדת השיפוט ימלא "טופס לציון מבחן ההגנה על התזה" ויעבירו ליו"ר הוועדה החוגגית, לאחר שכל חברי הוועדה יחתמו עליו ויאשרו את ההמלצות ואת הציון. יו"ר הוועדה החוגגית/ראש המסלול יוכל לשמש יו"ר ועדת השיפוט ע"פ החלטת החוג.

הזכאות לגשת להגנה על התזה מותנית בהשלמת כל הדרישות, כולל קבלת ציון סופי בקורסים הנדרשים ללימודי התואר השני, וברישום לשנת הלימודים שבמסגרתה מוגשת התזה.

הרכב הציון על התזה

שקלול הציון הסופי על התזה נתון להחלטת הוועדה החוגגית, כאשר ההמלצה היא שהטווח ינוע כך:

ממוצע הציונים של כלל הקוראים - בין 70%-85%

הציון על מבחן ההגנה - בין 15%-30% (בהתאמה למשקל ציון הקוראים ועד ל-100%)

מומלץ, כי הן על העבודה הכתובה והן במבחן ההגנה חלקו/ם של המנחה/ים יהווה 40% מהציון, והשופט 60%. במקרה שיהיו 2 שופטים נוסף על המנחה, חלקו של המנחה יהווה 20% מהציון, וכל שופט 40%. עם זאת, הוועדה החוגגית יכולה להחליט על חלוקה שונה בין כלל שופטי התזה.

לסטודנט יימסר הציון הסופי בלבד, בלי הפירוט של ציוני הקוראים. ציון 'עובר' בעבודת התזה הוא 75.

ערעור על ציון התזה

תלמיד רשאי לערער על ציון התזה תוך שבוע מפרסומו, רק אם ממוצע ציוני כל השופטים נמוך מ-80. הערעור המנומק יופנה בכתב ליו"ר הוועדה החוגגית לתלמידי מחקר. עותק מן הערעור יועבר גם ליו"ר הוועדה המוסדית לתלמידי מחקר. יו"ר הוועדה החוגגית לתלמידי מחקר ידווח על תוצאות הערעור לתלמיד וליו"ר הוועדה המוסדית לתלמידי מחקר, לא יאוחר משבועיים מיום הגשת הערעור. התלמיד המערער על הציון יהיה מודע לכך ששופט נוסף יבדוק את התזה, והציון הסופי יהיה הממוצע בין ציוני כל השופטים, והוא עלול לרדת. תוצאות הערעור תהיינה סופיות ומחייבות.

לא ניתן לערער על ציון מבחן ההגנה.

משך הלימודים ולוח זמנים בתואר השני במסלול מחקרי

משך הלימודים לתואר השני במסלול המחקרי הוא שלוש שנים (ולא פחות מארבעה סמסטרים). בתום הסמסטר הראשון בשנה"ל הראשונה, ולא יאוחר מהיום האחרון של סמסטר ב' בשנת הלימודים הראשונה, מצופה מהתלמידים למצוא מנחה/ים ולגבש את נושא התזה. בתום שנת הלימודים הראשונה, ולא יאוחר מהיום האחרון של סמסטר א' בשנת הלימודים השנייה, יש להגיש את הצעת המחקר.

את התזה יש להגיש עד תום הסמסטר הראשון בשנה"ל השלישית (הערה: יש לסיים את כל חובות השמיעה עד סוף שנה ב', שהרי לא ניתן להגיש תזה במקרה שהתלמיד לא סיים את כל הקורסים). פרק הזמן לבדיקתה של עבודת התזה הוא כ- 60 יום, מרגע הוצאתה של העבודה לשיפוט חיצוני.

כל חריגה מלוח הזמנים הנ"ל טעונה המלצה מהוועדה החוגית לתלמידי המחקר ואישור הוועדה המוסדית לתלמידי מחקר.

תלמיד במסלול המחקרי יוכל לקבל הארכת לימודים לשנה ד' לצורך סיום כתיבת עבודת התזה, רק אם סיים את כל חובות השמיעה, הגיש את כל העבודות, וקיבל אישור על הצעת המחקר. על התלמיד לפנות בבקשה מנומקת ליו"ר הוועדה לתלמידי מחקר בצירוף המלצה מיו"ר הוועדה החוגית והמנחה/ים. הוועדה לתלמידי מחקר תדון בבקשה ותחליט אם לאשרה ולאילו תקופה.

סטודנטים המגישים את עבודת המחקר חייבים להיות רשומים כסטודנטים במכללה בשנה שבה הם מגישים את עבודתם.

כדי להימנע מחיוב שכר לימוד נוסף, יש להגיש את עבודת המחקר לאישור הוועדה החוגית כשלושה חודשים לפני פתיחת שנת הלימודים העוקבת. פרק זמן זה מאפשר ביצוע תיקונים אם יידרשו.

סיום התואר

אחרי קבלת ציון סופי בתזה וסיום כל חובות השמיעה, ניתן לסיים את התואר. היום, שבו הוגשה למזכירות החוג גרסת התזה הסופית, הוא היום שקובע את תאריך הגשת התזה, ולפיו נקבע שכר הלימוד (גם בשנת הלימודים השלישית).

פרסום עבודת המחקר

תלמיד הכותב תזה הינו האחראי הבלעדי על העובדות והנתונים, שעליהם התבססה עבודת הגמר שלו, איסופם ומהימנות הצגתם. הוא זכאי לפרסם את תוצאות המחקר בתום הלימודים או במהלכם, בכפוף לאישור המנחה/ים, תוך ציון כי העבודה נכתבה במכללה האקדמית אשקלון כחלק ממילוי החובות לקבלת התואר "מוסמך". שמו/ם של המנחה/ים יצוין על כל פרסום של תוצאות המחקר, אלא אם המנחה/ים ויתרו/ו על זכות זו. עותק של העבודה יופקד בספריית המכללה.

פרסום מאמר כעבודת תזה

מטרת התהליך היא לעודד תלמידים מצטיינים לכתוב מאמרים. על מנת להכיר בפרסום מאמר כעבודת תזה יש לעמוד בקריטריונים הבאים:

1. **ככלל, עבודות תזה יוגשו כדיסרטציה. הגשה של עבודת תזה בפורמט של מאמר תאושר ע"י ראש התוכנית לתואר שני וע"י הוועדה לתלמידי מחקר, במקרים חריגים בלבד.**
2. המאמר יוגש לכתב עת לאחר שהצעת המחקר אושרה.

3. הסטודנט יצרף להצעת המחקר בקשה להגשה של מאמר כעבודת תזה, בצירוף המלצה מהמנחה/ים.
4. יש להגיש העתק של המאמר שהתפרסם לכתב עת שפיט באנגלית עם בקרת עמיתים המדורג ברבעון הראשון או השני (Q1 או Q2) על פי דירוג JCR.
5. הסטודנט יהיה המחבר הראשון של המאמר ויוביל את הכתיבה או במקרים שיאושרו מראש על ידי הוועדה לתלמידי מחקר ובהם הסטודנט הוא מוביל הפרויקט ובעל תרומה שוויונית (equal contribution) לכותב הראשון, עובדה שתצוין גם במאמר.
6. מאמר הכולל שני סטודנטים או יותר יכול להיחשב לתזה רק לסטודנט אחד, שתרומתו למחקר היא הגדולה ביותר ומקומו בסדר הכותבים בהתאם לסעיף 4.
7. המנחה יצרף מכתב הסבר לגבי תרומת התלמיד למאמר, מה היה חלקו של התלמיד ביחס לחלקם של המחברים האחרים; כמו גם תיאור האיכות של כתב העת בו פורסם המאמר.
8. הגשת העבודה לוועדה החוגית תכלול:
 - א. שער, תקציר בעברית ובאנגלית.
 - ב. מבוא נרחב (כ- 4 עמודים) שיכלול סקירת ספרות בתחום המחקר של העבודה והצגה של מטרות המחקר.
 - ג. הרחבה של שיטות המחקר שאינן מתוארות במאמר או שהן מתוארות בו בקצרה.
 - ד. המאמר עצמו.
 - ה. דיון וסיכום (כ- 3 עמודים): דיון מקיף בתוצאות ובמשמעותן, החידוש במאמר ותרומתו לתחום (השלכות תיאורטיות ויישומיות).
9. אם המאמר הוגש, וקיבל הערות להגשה חוזרת, התלמיד צריך להגיש את הערות הסוקרים לוועדה לתלמידי מחקר, ולקבל אישור להגיש את המאמר כתזה. במקרה שהוועדה תאשר, התלמיד יגיש את המאמר במתכונת המתוארת בסעיף 7. יש לצרף בנספח את הערות הסוקרים ומכתב התשובה שהוגש לכתב העת.
10. במקרה שהתלמיד כתב את המאמר, אך לא הספיק להגישו או לקבל reviews עד סוף סמסטר א' של שנה ג', עליו להגיש תזה במתכונת רגילה.
11. שיפוט עבודת תזה המוגשת כמאמר:
 - א. העבודה תישלח לשופט אחד מחוץ לחוג, לפי המלצת המנחה.
 - ב. השופט יתייחס לנקודות הבאות: איכות המאמר וכתב העת, מתן ציון לכלל העבודה.
 - ג. למען הסר ספק, גם במתכונת זו יתקיים מבחן הגנה בע"פ.

שמירה על כללי האתיקה

1. בכל עבודה יש להקפיד על כללי האתיקה במחקר. יש לקבל אישור ועדת אתיקה לפני תחילת איסוף הנתונים (מומלץ לקבל אישור ועדת אתיקה לפני הגשת ההצעה).
2. אין לבצע מחקר בקרב קטינים ללא אישור הוריהם.
3. עבודת המחקר תהיה עבודה מקורית של הסטודנט. יש להקפיד לציין את המקורות שעליהם מסתמכים בעבודה. ציון המקורות ייעשה בהתאם לכללי הציטוט המקובלים בפרסומים המקצועיים של התחום או בהתאם לדרישות החוג.
4. אין לשלב בעבודה קטעים שנלקחו מעבודה של אדם אחר.
5. ניתן להיעזר בסטטיסטיקאי או בעורך לשוני במידת הצורך באישור המנחה.